

Antoni Porzeziński

Cedynia, woj. szczecińskie. Stanowisko 2a

Informator Archeologiczny : badania 14, 143-144

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na wyposażenie tej grupy pochówków składały się drewniane wiaderka, monety, kabłączki skroniowe, pierścionki, sprzączki do pasa oraz noże. Część zmarłych pochowana została w drewnianych trumnach.

Udało się uchwycić w partii północno i południowo-zachodniej, rów grodzący cmentarzysko. Przebiegał on u podnóża wzgórza, objętego zasięgiem pochówków. W partiach najszerszych osiągał 380 cm, a największa jego głębokość wynosiła 140 cm. W partii północno-zachodniej spąg rowu wybrukowany został drobnymi kamieniami i żwirem.

Materiał uzyskany z rowu - ceramika z XI wieku i XVIII wieku oraz fragmenty przedmiotów żelaznych wskazuje, że funkcjonował on do czasu zburzenia kościoła na tym wzgórzu i zniwelowany został wraz z likwidacją obiektu sakralnego. Założony został prawdopodobnie na przełomie XI/XII wieku przecinał bowiem w partii południowo-zachodniej pochówki szkieletowe uznane za najstarsze.

Celem wyjaśnienia dalszego przebiegu rowu grodzącego cmentarzysko oraz ustalenia jego ścisłej chronologii, badania winny być kontynuowane w następnym sezonie wykopaliskowym.

CEDYNIA
woj. szczecińskie
Stanowisko 2a

Muzeum Narodowe
w Szczecinie

Badania prowadził mgr Antoni Porzeziński.
Finansowała Dyrekcja Rozbudowy Miast
i Osiedli Wiejskich w Stargardzie Szczecińskim.
Czwarty sezon badań, Cmentarzysko szkieletowe 2 połowa X-XI wieku;
osada wczesnośredniowieczna /X/XI w./
oraz osada łużycka z okresu halsztackiego.

W 1980 roku kontynuowano rozpoczęte w latach 1977-1979 badania ratunkowe. Koncentrowano się głównie w północnej części stanowiska - na cmentarzysku szkieletowym. Szerokopłaszczyznowymi wykopami objęto powierzchnię 1000 m² o miąższości nawarstwień kulturowych od 20 do 180 cm poniżej powierzchni współczesnej. Odkryto i wyeksplorowano 95 grobów szkieletowych - w tym 42 groby z wyposażeniem oraz 16 obiektów osadniczych - w tym 3 paleniska wczesnośredniowieczne.

Największe skupiska pochówków o równomiernym stopniu zagęszczenia wystąpiły w północno-zachodniej i południowo-zachodniej partii cmentarzyska. Łącznie było 57 grobów, w tym 2 groby z bogatym inwentarzem zabytków - m.in. z brązową misą romańską z I połowy XI wieku.

Odkryto i wyeksplorowano "rów" ponad 20 m długości, założony najprawdopodobniej został w początkowej fazie użytkowania cmentarzyska dzielący wyraźnie obszar cmentarzyska na dwie części, zachodnią i wschodnią.

Drugie, wyraźne skupisko grobów odkryto w południowo-wschodniej partii cmentarzyska, łącznie 24 groby, w tym 2 groby z bogatym wyposażeniem w postaci paciorków szklanych, grzechotki glinianej, monety oraz wiaderka z żelaznymi okuciami i kabłąkiem.

W północno-wschodniej partii cmentarzyska odkryto zaledwie 10 grobów szkieletowych, występujących w dość znacznym rozrzucie przestrzennym. Wystąpiły tu natomiast dość intensywne ślady osadnictwa kultury łużyckiej z okresu halsztackiego - 6 jam. Podkreślić należy, że pierwsza warstwa grobów szkieletowych zalegająca tuż pod warstwą ziemi ornej na głębokości od 20 do 40 cm została w poważnym stopniu zdekompletowana. Zdecydowana większość grobów posadowionych była na osi NW-SE i na osi E-W. W ciągu trzech sezonów badań odkryto 180 grobów szkieletowych.

Prace badawcze będą kontynuowane.

CHOJNOWO, gm. Tolkmicko
woj. elbląskie
Stanowisko 2

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii
Zakład Badań Archeologicznych
SSP "Universitas"

Badania prowadził mgr Jacek Kowalski.
Finansował WKZ w Elblągu. Pierwszy
sezon badań. Cmentarzysko płaskie kul-
tury pruskiej /VI-VII w. n. e./.

Zbadano obszar 200 m² odkrywając 14 obiektów. Wśród nich były trzy pochówki końskie. Towarzyszyły im ciepłopalne groby ludzkie. Całość materiału zabytkowego stanowiły srebrne i brązowe okucia rzędu końskiego, sprzączki, zapinki brązowe, srebrne okucie rogu do picia, żelazne noże, fragmenty wędzideł, bryłki bursztynu, fragmenty ceramiki.

W jednym pochówku z koniem niemal całe wyposażenie wykonane było ze srebra.

Materiał i dokumentacja została przekazana do WKZ w Elblągu.

Przewiduje się kontynuację badań.

CZEKANÓW, gm. Jabłonna Lacka
woj. sieradzkie
Stanowisko I - "Tureckie Mogiły" -
cmentarzysko
Stanowisko II - osada

Państwowe Muzeum
Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Barbara Zawadzka-Antosik przy współpracy mgr Ludomira Łoźnego. Finansowało PMA w Warszawie. Dziesiąty sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe - XII-XIII w., obiekty osadnicze - VII-VIII i X - początek XI w.